

**Informačný seminár konaný v rámci projektu „Dobudovanie
Informačného systému environmentálnych zát'aží“**

**Metodický pokyn
Analýza rizika znečisteného územia - návrh**

RNDr. Vlasta Jánová, PhD.

RNDr. Želmíra Greifová

Mgr. Mária Vojtková

RNDr. Mária Kováčiková

MŽP SR

Sekcia geológie a prírodných zdrojov

Analýza rizika znečisteného územia – návrh (AR)

Otázky:

1. Čo je to AR?
2. Kde je zadefinovaná a kedy sa vypracováva?
3. Aké má náležitosti?
4. Aké je využitie výsledkov AR?

Analýza rizika znečisteného územia – návrh (AR)

1. Čo je to AR?

Analýza rizika znečisteného územia (AR) charakterizuje existujúce a potenciálne riziká vyplývajúce z prítomnosti znečisteného územia pre zdravie človeka a/alebo životné prostredie.

Predmetom hodnotenia rizika sú:

1. znečistené horninové prostredie,
2. pôda,
3. znečistená podzemná voda.

Analýza rizika znečisteného územia – návrh (AR)

1. Čo je to AR?

AR vychádza z informácií získaných geol. prieskumom žp, obsahuje informácie najmä o:

1. histórii lokality,
2. prírodných pomeroch skúmaného územia,
3. rozsahu a stupni znečistenia skúmaného územia,
4. prítomných znečisťujúcich látkach,
5. možných cestách šírenia sa znečisťujúcich látok,
6. možnej expozícii cieľovej skupiny, na ktorú sa dané riziko vzťahuje,
7. aktuálnom a plánovanom využití skúmaného územia.

Analýza rizika znečisteného územia – návrh (AR)

1. Čo je to AR?

AR definuje cieľové hodnoty sanácie geologického prostredia alebo sanácie environmentálnej zát'aže.

Sanácia

je odstránenie, obmedzenie alebo zníženie

nestabilit geol. prostredia vzniknutej činnosťou človeka (napr. ENVIRON. ŠKODA) alebo pôsobením geodynamických javov

znečistenia územia, ktoré predstavuje závažné riziko pre zdravie človeka a/alebo životné prostredie = ENVIRON. ZÁŤAŽ

Sanácia geologického prostredia

Sanácia environmentálnej zát'aže

Analýza rizika znečisteného územia – návrh (AR)

2. Kde je zadefinovaná a kedy sa vypracováva?

1. V § 16 ods. 5 zákona č. 569/2007 Z. z. o geologických prácach (geologický zákon) v znení neskorších predpisov sa uvádza, že:

„Záverečná správa, pri ktorej riešení sa zistilo a overilo závažné znečistenie územia spôsobené činnosťou človeka, musí obsahovať ako samostatnú časť analýzu rizika znečisteného územia“.

Analýza rizika znečisteného územia – návrh (AR)

2. Kde je zadefinovaná a kedy sa vypracováva?

2. V § 39 ods. 3 písm. c) a d) zákona č. 364/2004 Z. z. o vodách v znení neskorších predpisov sa uvádza, že:

„Ak zistené úniky škodlivých a obzvlášť škodlivých látok spôsobujú ohrozenie vôd, ten kto zaobchádza s nebezpečnými látkami je povinný:

- *vypracovať rizikovú analýzu, ak sa zistí riziko ohrozenia stavu vôd a stúpajúce trendy znečisťujúcich látok v podzemných vodách,*
- *vykonať opatrenia na nápravu, ak sa rizikovou analýzou preukáže riziko ohrozenia ľudského zdravia alebo životného prostredia.“*

Analýza rizika znečisteného územia – návrh (AR)

3. Aké má náležitosti?

OBSAH ANALÝZY RIZIKA ZNEČISTENÉHO ÚZEMIA

1. Doplnujúce údaje o skúmanom území

1.1 Ekologické charakteristiky skúmaného územia

1.2 Materiálová bilancia znečistených zemín a znečistených podzemných vôd

2. Identifikácia rizika

2.1 Identifikácia nebezpečenstva

2.2 Charakteristika znečisťujúcich látok a ďalších rizikových faktorov

2.3 Situačný model lokality

3. Hodnotenie environmentálnych rizík

3.1 Vzťah dávka – účinok na životné prostredie

3.2 Hodnotenie aktuálnosti environmentálneho rizika

3.3 Výpočet rizika šírenia znečistenia

3.4 Zhrnutie environmentálneho rizika

Analýza rizika znečisteného územia – návrh (AR)

3. Aké má náležitosti?

OBSAH - pokračovanie

4. Hodnotenie zdravotných rizík

4.1 Vzťah dávka – účinok na ľudské zdravie

4.2 Hodnotenie expozície

4.3 Výpočet zdravotných rizík

4.4 Zhrnutie zdravotných rizík

5. Závery analýzy rizika

6. Stanovenie cieľov sanácie geologického prostredia podľa § 9 ods. 2 písm. c), d) a e) alebo sanácie environmentálnej záťaže**

7. Návrh a zhodnotenie variantov sanácie geologického prostredia podľa § 9 ods. 2 písm. c), d) a e) alebo sanácie environmentálnej záťaže, vrátane odhadu finančných nákladov a návrh nápravných opatrení**

8. Zoznam použitej literatúry

Analýza rizika znečisteného územia – návrh (AR)

4. Aké je využitie výsledkov AR?

AR je rozhodujúcim a nevyhnutným podkladom pre:

1. vydávanie rozhodnutí orgánov štátnej správy

- a) v procese znižovania nepriaznivých účinkov znečisteného územia na životné prostredie a zdravie človeka (§ 39 ods. 3 písm. d) vodného zákona),
- b) rozhodujúcim podkladom pre vydanie povolenia na osobitné užívanie vôd (§ 21 ods.1 písm. f) vodného zákona) na základe podanej žiadosti

2. pre vypracovanie projektu nápravných opatrení (projekt sanácie geologického prostredia alebo sanácie EZ), tzn. zásadným podkladom **pre určenie cieľov nápravných opatrení.**

Analýza rizika znečisteného územia – návrh (AR)

4. Aké je využitie výsledkov AR?

AR je možné využiť aj pre :

- stanovenie priorít riešenia znečistených území v územnom celku,
- posúdenie účinnosti nápravných opatrení, alebo ich etáp,
- spracovanie podkladov pri navrhovaní ochranných pásiem vodných zdrojov a opatrení v nich,
- aktualizáciu stavu znečisteného územia pri zmene:
 - majiteľa nehnuteľností,
 - využitia územia a pod.,
- jedným z podkladov pre E.I.A (pre prognózovanie a hodnotenie vplyvov stavieb a činností na životné prostredie).

Ďakujem za pozornosť

MŽP SR